

Evangelia după Matei (5)

Capitolul 5

Cuprinsul

Predica de pe munte – o predică?	1
Predica de pe munte în ansamblu	1
Fericiți cei care...	2
Sarea pământului și lumina lumii	3
Rezumat	3

Versete călăuzitoare: Matei 5

Predica de pe munte – o predică?

Același lucru este valabil și pentru așa-numita Predică de pe munte, despre care aș dori să spun câteva cuvinte. Este o neînțelegere totală să presupunem că Matei 5-7 a fost prezentat într-o singură predică neîntreruptă. Cu siguranță că intențiile cele mai înțelepte L-au determinat pe Duhul Sfânt să compună și să ne transmită această predică fără a menționa întreruperi, ocazii etc. Dar este o concluzie nejustificată să deducem că Domnul nostru Isus a ținut-o exact așa cum este prezentată în Evangelia după Matei. Dovada stă în faptul că în Evangelia după Luca găsim anumite părți care aparțin în mod clar acestei predici, împreună cu circumstanțele deosebite care au determinat proclamarea ei. Nu mă refer la adevăruri similare sau identice care au fost predicate în alt moment, ci la aceeași predică. Să luăm ca exemplu rugăciunea care le este prezentată ucenicilor aici (Matei 6). În acest sens, găsim în Luca 11 că o cerere a ucenicilor a dus la această declarație. Și în ceea ce privește alte învățături pe care Luca, Matei și, uneori, Marcu le prezintă împreună, adesea au fost evenimente și întrebări, așa cum scrie Luca, care au provocat remarcă Domnului.

Predica de pe munte în ansamblu

Să presupunem, așadar, că Duhul Sfânt, prin Matei, prezintă în mod intenționat aceste predici și altele în ansamblu, omițând motivele pentru care au fost rostite, pe care le găsim în alte pasaje. Atunci este interesant și frumos să analizăm de ce El folosește o astfel de metodă de editare și omitere. Cred că răspunsul este următorul: Duhul lui Dumnezeu iubește să-L prezinte pe Hristos prin Matei ca pe un Om asemenea lui Moise, pe care poporul trebuia să-L asculte (Deuteronomul 18.18). El nu-L prezintă pe Isus doar ca pe un Profet-Împărat legiuitor, asemenea lui Moise, ci ca pe Unul mult mai mare. Pentru că, să nu se uită niciodată că Nazarineanul este Dumnezeu-Domnul. De aceea, în această Predică de pe munte, auzim pretutindeni tonul unei Persoane care era conștientă că locuia printre oameni ca Dumnezeu. Dacă DOMNUL [Iehova] l-a chemat pe Moise pe vârful unui munte, atunci Cel care a rostit cele zece porunci stătea acum pe un alt munte și îi învăța pe ucenicii Săi caracterul Împărăției cerurilor. Principiile acestei Împărății sunt introduse ca un întreg, abordând, după cum am văzut, eficacitatea slujirii Sale și consecințele acesteia, fără a ține seama de întreruperi sau conexiuni. Așa cum găsim toate minunile Sale rezumate într-o singură secțiune, la fel se

întâmplă și cu predicile Sale. Vedem, așadar, același principiu în ambele cazuri. Adevărul esențial ne este prezentat fără a ține seama de ocaziile imediate, cum ar fi evenimente, cereri etc. Conform evanghelistului Matei, ceea ce a spus Domnul este prezentat ca un întreg. Astfel, predica are un efect cu atât mai serios și mai maiestuos cu cât nu este întreruptă. Duhul lui Dumnezeu imprimă în mod intenționat acest caracter discursului Domnului, care, nu mă îndoiesc, este o învățătură deosebită pentru poporul Său. Pe scurt, Domnul îndeplinește aici o parte din misiunea Sa conform Isaia 53.11, unde lucrarea Sa este descrisă ca fiind dublă. (...) ¹

În învățătura de pe munte, El îi învață de fapt pe ucenici dreptatea. Acesta este și unul dintre motivele pentru care nu auzim aici niciun cuvânt despre mântuire. Nu găsim nici cea mai mică aluzie la suferința Sa pe cruce, niciun indiciu despre sângele Său, moartea Sa sau învierea Sa. Dar El nu învață doar despre dreptate. Moștenitorilor Împărăției, Domnul le dezvăluie principiile Împărăției. Sunt învățături binecuvântate și bogate, dar în dreptate. Fără îndoială, găsim aici și, în măsura în care era posibil la acea vreme, ideea Numelui Tatălui. Dar totul se întâmplă sub forma unei învățături despre dreptate. (...) ²

Fericiți cei care...

Nu pot intra acum în detalii despre Predica de pe munte, dar aș dori să spun câteva cuvinte înainte de a încheia în această seară. Introducerea sa dezvăluie o metodă folosită frecvent de Duhul lui Dumnezeu și care merită studiată. Fiecare copil al lui Dumnezeu poate primi binecuvântări chiar și printr-o privire fugară asupra ei. Cu toate acestea, dacă ne ocupăm de ea mai în detaliu, învățătura crește enorm. În primul rând, Isus numește fericite anumite grupuri de oameni. Aceste fericiri sunt împărțite în două clase. Prima se referă la dreptate, a doua la milă. Acestea sunt și cele două mari teme ale psalmilor, care sunt abordate aici. „*Ferice de cei săraci în duh, pentru că a lor este Împărăția cerurilor. Ferice de cei care plâng, pentru că ei vor fi mângâiați. Ferice de cei blânzi, pentru că ei vor moșteni pământul. Ferice de cei flămânzi și însetați după dreptate, pentru că ei vor fi săturați*” (Matei 5.3-6). În al patrulea caz, dreptatea este menționată în mod expres și încheie această parte a subiectului. Dar este destul de clar că toate aceste patru grupuri sunt formate în esență din oameni pe care Domnul îi numește fericiți pentru că sunt drepti într-o formă sau alta. Următoarele trei grupuri se bazează pe milă. De aceea, citim chiar începând cu primul grup: „*Ferice de cei miloși, pentru că ei vor găsi milă. Ferice de cei cu inima curată, pentru că ei vor vedea pe Dumnezeu. Ferice de cei care fac pace, pentru că ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu*” (Matei 5.7-9).

Desigur, este imposibil să încercăm acum mai mult decât o mică schiță. Aici apare numărul obișnuit în toate aceste părți sistematice ale Scripturii; găsim numărul obișnuit și complet de șapte din Biblie. Cele două fericiri suplimentare de la sfârșit confirmă acest fapt, deși la prima

¹ Vezi nota de subsol 1: „Nu este corect, așa cum apare în *Authorized Version*: „Prin cunoașterea Lui, Robul Meu cel drept va îndreptăți pe mulți”; căci, fără îndoială, cunoașterea Lui nu face pe nimeni neprihănit. Îndreptățirea se face, după cum știm, prin credința în Hristos. Iar lucrarea eficientă, pe care se bazează aceasta, constă, desigur, în puterea a ceea ce Hristos a suferit pentru păcat și păcate înaintea lui Dumnezeu. Dar susțin că adevăratul sens al acestui pasaj este: „Prin cunoaștința Lui, Robul Meu cel drept va învăța pe mulți să fie drepti”. Textul nu cere aici justificarea în sensul juridic obișnuit, ci mai degrabă, la fel ca în Daniel 12, îndrumarea spre dreptate, deși textul ebraic conține ambele sensuri. Dar aici trebuie să fie vorba despre învățătura dreptății” (W.K.).

² Vezi nota de subsol 1: „Aș dori să adaug că și restul versetului (Isaia 53.11) este în concordanță cu aceasta. Căci nu se spune „căci”, ci „și El va purta nelegiuirile lor”. Aceasta este adevărata afirmație. Una s-a întâmplat în timpul vieții Sale, când i-a învățat pe ai Săi, cealaltă în moartea Sa, când a purtat fărădelegile multora” (W.K.).

Capitolul 5

vedere par să contrazică. Dar nu este așa. Aparenta contradicție oferă o dovadă convingătoare a regulii. Căci în versetul 10 găsim: „*Ferice de cei persecutați pentru dreptate*” (Matei 5.10); aceasta corespunde primelor patru fericiri. Apoi urmează în versetele 11 și 12: „*Fericiți sunteți voi ... din cauza Mea*”, care corespunde îndurării superioare din ultimele trei grupe. „*Fericiți sunteți [aici este o schimbare, pentru că este o adresare personală] când vă vor defăima și vă vor persecuta și, mințind, vor spune împotriva voastră orice lucru rău, din cauza Mea*” (Matei 5.11-12). Aceasta este împlinirea supremă a harului suferind, pentru că se întâmplă din cauza lui Hristos.

Dubla persecuție din versetele 10-12 corespunde caracterului dublu al epistolelor, și anume suferința pentru dreptate și suferința pentru Hristos. Acestea sunt două lucruri complet diferite, deoarece în chestiunea dreptății este implicată o singură Persoană. Dacă eu nu sunt ferm și nu sufăr, conștiința mea va fi pătată. Totuși, aceasta nu este o suferință pentru Hristos. Pe scurt, când este vorba de o chestiune de dreptate, este afectată conștiința; însă când suferim pentru Hristos, nu este vorba de un păcat evident, ci de harul Său și de drepturile Sale asupra inimii mele. Dacă tânjesc după adevărul și gloria Sa, atunci pășesc pe o cale care mă expune suferinței. Pot, de asemenea, să-mi îndeplinesc pur și simplu datoria în locul în care sunt pus; dar harul nu se mulțumește niciodată cu îndeplinirea unei simple datorii. Recunosc pe deplin că nimic nu este atât de potrivit pentru îndeplinirea unei datorii ca harul; și îndeplinirea datoriei este bună pentru un creștin. Dar Dumnezeu să ne ferească să ne limităm doar la datorie și să nu fim liberi pentru revărsarea harului care ne cucerește inima! În primul caz, credinciosul eșuează; dacă nu rezistă, atunci este păcat. În al doilea caz, lipsește mărturia pentru Hristos. Harul ne umple de bucurie când suntem vrednici să suferim pentru Numele Lui. Totuși, dreptatea nu este afectată.

Acestea sunt, așadar, cele două clase sau grupuri diferite de fericiri. Mai întâi avem fericirea dreptății, care include suferința pentru dreptate, apoi fericirea milostivirii sau harului. Hristos învață dreptatea conform profeției, dar nu se limitează la aceasta. O astfel de limitare nu s-ar fi potrivit niciodată cu gloria Persoanei Sale. De aceea, pe lângă învățătura dreptății, găsim aici introducerea a ceea ce o depășește și este mai puternic, și fericirea asociată cu persecuția din cauza lui Hristos. Atunci totul este har; și asta indică un progres foarte evident.

Sarea pământului și lumina lumii

Același lucru este valabil și pentru următoarele. „*Voi sunteți sarea pământului*” (Matei 5.13), adică ceea ce păstrează curat ceea ce este curat. Sarea nu conferă puritate a ceea ce este impur; dar este folosită, ca și dreptatea, ca forță păstrătoare. Lumina însă este altfel. De aceea, în versetul 14 auzim: „*Voi sunteți lumina lumii*” (Matei 5.14). Lumina nu doar păstrează ceea ce este bun, ci este o forță activă care aruncă strălucirea sa în întuneric și alungă întunericul dinaintea ei. Este deci clar că Domnul răspunde în aceste cuvinte suplimentare la întrebările pe care le-am abordat deja.

Rezumat

Găsim multe lucruri de o importanță profundă în această predică; însă nu avem acum ocazia să intrăm în detalii. Ca de obicei, dreptatea este dezvoltată în conformitate cu Persoana lui Hristos, care se ocupă de răutatea omului printre capii violenței și stricăciunii. Urmează apoi alte principii noi ale harului, care sunt mult mai înalte decât cele date sub Lege. Astfel, într-un verset anterior (Matei 5.22), un singur cuvânt trădează, ca să zicem așa, setea de sânge; în același timp,

Capitolul 5

stricăciunea se manifestă printr-o privire sau printr-o poftă. Căci nu mai sunt judecate doar faptele, ci și starea sufletului. Despre aceasta tratează capitolul al cincilea. Dacă în versetele 17 și 18 anterioare Legea este menținută în întregime în toată autoritatea ei, mai târziu (Matei 5.21-48) avem principiile superioare ale harului și adevărurile mai profunde, care se bazează în principal pe revelarea Numelui Tatălui – Tatăl care este în ceruri. În consecință, nu mai este vorba doar de o chestiune între om și om, ci între diavolul, pe de o parte, și Dumnezeu, pe de altă parte. În acest context, Dumnezeu, ca Tată, dezvăluie și dovedește starea egoistă a omului căzut pe pământ.

Tradus de la: <https://www.soundwords.de/das-matthaeusevangelium-5-a729.html>

Din *Lectures Introductory to the Study of the Gospels*,

Winschoten: Heijkoop, 1970.

(Publicat și tradus în limba germană de J. Das)

Subtitluri și texte biblice introduse de SoundWords.